

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Pozdravljena, kmetška mladina!

Pred desetimi leti je stopil v naše javno življenje nov činitelj — neznan in neznan, a vendar zdrav in krepak: naša kmetška mladina, ki je postala v razmeroma kratki dobi mogočna glasnica nove, kmetške ideje in nositeljica nove narodne kulture, kulture vasi.

Organizirana kmetška mladina pomeni v našem narodnem življenju velik preokret in velik napredek s tem, da se je kmetška mladina postavila na lastne noge! V kratki dobi svoje organizacije je vrgla kmetška mladina vse, kar se je pokazalo za novo dobo zastarelo in odveč, z energičnim zamahom proč in je začela življenje meriti in presojati s svojim lastnim merilom, ki ji ga narekujejo nove življenjske razmere. Stara tradicija, ki je velevala prej cela stoletja, da delaj in misli sin samo tako, kakor sta delala in mislila oče in ded in praded — ta tradicija je padla in med nami raste krepko nov rod, ki ne more več razumeti, zakaj naj kmet kmeta sovraži, ampak naglašja nujno potrebo in koristi skupne kmetške zavesti, ki naj dvigne prej zaničevani in od vseh izkoriščani kmetški stan iz njegove zaostalosti in ga pripelje do tiste veljave, ki pripada kmetu po naravi njegovega poklica — hranitelja vsega naroda — in ki naj bo primerna tudi njegovemu številu.

Ne samo politično, tudi gospodarsko mora postati kmetški stan svoboden in odločujoč — to je klic in geslo naše kmetške mladine. Kmet ne sme biti več samo sredstvo za dosego politične in gospodarske moči v državi za navihane politike-poedince in kmet ne sme biti več samo priprega za uveljavljanje kmetu tujih političnih idej in še bolj tujih gospodarskih sistemov, ampak kmet mora s svojo organizacijo doseči v javnem življenju sam tisto moč in tisti vpliv, ki mu bo omogočil uveljavljanje njegovih misli, potreb in teženj!

Velik je preokret, ki ga je začela naša kmetška mladina pred desetimi leti in vreden truda in dela. Treba je bilo premagati veliko težav in prebresti silne ovire, ki jih je proti širjenju nove kmetške ideje postavljala komodnost stare generacije. Kmetška mladina pa se borbe ni ustrašila — sprejela je boj korajžno in odkrito, kakor

Njegovo Vel. kralj Aleksander I., pokrovitelj svečanosti „Zveze kmetških fantov in deklet“ ob priliki 10 letnice njenega obstoja

ga zna sprejeti samo naš krepki kmetški fant in odločno kmetško dekle in danes se vsa mlada kmetška armada lahko s ponosom ozira na že izvršeno delo in s še večjim ponosom in z najsvetlejšim upom na končno zmago zre lahko v bodočnost!

V svoji borbi za kmetške ideale kmetška mladina ne pozna obzirnosti, ne pozna pa tudi nobene sebičnosti in nobenega koristoljubja. Kmetški mladini je njen idealizem nekaj svetlega in svetlega. Kmetška mladina ljubi svoj narod, in ljubi njegove svetle tradicije; ona spoštuje vero in jezik svojih očetov. Zaveda pa se ravno tako, da je njena in njene ožje domovine bodočnost zasigurana samo v močni in enotni jugoslovanski državi, ki jo modro vodi naš vladar Aleksander I., hrabri potomec kmetškega rodu.

Kmetške mladine pri njenem delu ne vodi sovraštvo, ampak ljubezen. Kmetška mladina spoznava in se zaveda, koliko so nam v naši ožji domovini in še bolj v državi škodovali večni prepiri in boji za malenkostne zadevice — večinoma osebnega značaja — in zato hoče kmetška mladina vsaj med kmeti sloga in mir. Brez miru ni življenja in napredka, obojega pa ni nihče tako potreben kakor kmet. Da pa ta svoj ideal doseže, je morala kreniti kmetška mladina pri vsem svojem spoštovanju do dobrih tradicij na nova pota.

Kultura vasi — to ni danes več samo prazna beseda, ampak je živo življenje in to po zaslugi kmetške mladine. Kmetška mladina hrepeni po izobrazbi in po kulturi, ne samo po strokovni, ampak še bolj po kulturi duha in kulturi srca. Kako visoko

pojmuje kmetška mladina to svojo vzvišeno nalogo, je pokazalo desetletje, ki je za nami, pravi plodovi pa se bodo pokazali šele v bodočnosti, ko bo kulturno delo naše kmetške mladine doseglo tudi najbolj skrite kotičke naše domovine. Ta cilj je visok in zahteva in bo še zahteval mnogo dela, toda kmetške mladine ne bodo plašile in strašile nobene ovire: Kmetška mladina koraka!

Kmetška mladina, ki se zbiraš te dni v Ljubljani, dvigni svojo glavo! Stopaj krepko naprej po začrtani poti, brez ozira na desno in levo!

Kmetška mladina — pozdravljena!

Kmetiskim fantom in dekletom!

(Govor dr. Igorja Rosine na tekmi koscev Ptujkega pododbora Zveze kmetiskih fantov in deklet)

Tovariši!

Ko smo nekako pred sedmimi leti organizirali prvo naše kmetško mladinsko društvo v območju Ptujkega pododbora, je nekdo zlobno — zlobno, toda duhovito napisal, da smo iznašli — nov smodnik.

Naših sedmero in ne dosti več društev je tedaj v resnici bilo podobnih sedmero svetlo-pisemskim suhim kravam. Toda teh sedem suhih let je za nami in naenkrat se je pokazalo, da smo iznašli res — nov smodnik. Nov smodnik, ki bode v prihodnjem desetletju vrgel na svetlo novo generacijo, ki bode iz temelja izpremenila preziranje vsega našega javnega življenja v Sloveniji.

Tovariši! Vi ste danes na tej tekmi brez kakršnekoli podpore in brez kričee, skoraj brez vsake časopisne reklame zbrali do pel tisoč ljudi. To je storil pododbor, sestavljen izključno iz samih kmetiskih fantov in deklet, pododbor, ki eksistira komaj par mesecev in ki se zamore naslanjati komaj na tri, štiri okoliška mladinska društva. Kar pa ni glavno: storil je to iz sebe samega, iz lastnega notranjega nagona in lastne hrabrosti, ne da bi koga vprašal za svet; skorajda niti nas.

Ali mislite, da bi pred dvemi, tremi, kaj šele pred več leti bilo mogoče, da li gre par kmetiskih fantov prirejati na lastno pest in odgovornost tekmo, kjer mora računati s tisoči publike, ne da bi šli prej ponižno vprašati za dovoljenje in dober nauk gospoda nadučitelja ali gospoda župnika ali gospoda župana?

To bi bil nezaslišan upor. — Danes pa je to samoposebi umljivo.

Pravijo, da so naše tekme v modi. Morda je to res. Toda še tisočkrat bolj res je, da v naši mladi kmetški generaciji polje povsem druga, hitrejša, ponosnejša kri. Resnica je, da smo s temi tekami koscev zadeli na srčno struno naše kmetške mladine in da je ta struna zazvenela in bo zvenela vedno glasneje.

Saj košnja pa je tudi res nekaj posebnega v kmetškem življenju. Kakor da je v njej nekaj skrivnostnega. Njo opevajo naše najlepše narodne pesmi, ob njej naši fantje najhujše vrisakajo in najlepše pojejo. Košnja je čas vasovanja in ljubezni; kaj čuda, če so še naša dekleta ob košnji vsa zmešana in rdeča.

Nikako drugo kmetško delo ne obkroža toliko podeželske poezije, ne sega tako globoko v dušo naše vasi. Kajti košnja ustvarja, mislim, povezanost našega kmela z zemljo, vživlja v naravo, ona je izraz optimizma (vere), ponosa in samozavesli.

In tudi te tekme koscev v košnji so nam simboli.

Moč zemlje

One so nam simbol povezanosti slovenskega kmela z zemljo. One povezanosti, one zakopanosti slovenskega kmela v svojo zemljo, ki je dala, da je slovenski narod prestal nezlomljen v srcu vse tisočletno trpljenje in si ohranil pred zgodovino vendar »časten obraz«.

Kajti ni vas rešilo niti slovensko duhovništvo, niti slovensko učitelstvo, niti slovenski šolanci. Rešila nas je ona fanalična zagrizenost slovenskega kmela do zemlje, ki je dala, da je raje naš kmet trikral na leden prepasal svoj pas do hrbtenice, predno je odprodal samo del svoje njive dalje. Rešila nas je v sredini srca našega kmela zasidrana temeljita zavesl, da je v zemlji nekaj sakramentalnega in da ni vseeno, ali se mu rodi sin na lastnem koščku zemlje in če je še tako majhen ali na troloarju mesta. Rešila nas je nepopustljiva strast slovenskega kmela do zemlje, ki je raje videl, da mu je večina otrok šla od hiše, kakor da bi dopustil delitev svoje domačije.

Simbol te zvezanosli našega kmela s svojo zemljo so te tekme.

Te tekme koscev pa so nam tudi simbol veselja do dela in življenja. Kajti delo je življenje in v delu se naš kmet izživlja po staropisemskem izreku: ora et labora. Zato pristopa naš kmetški fant k kmetškemu delu ne kakor fabrični delavec-proletar z zagrizenostjo v srcu in sovraštvom v pogledu; koscev zavriska predno zakosi.

Samozavest in borbenost

Tovariši! Te tekme koscev pa naj bodo naši mladi kmetški generaciji predvsem simbol in izraz optimizma, samozavesli in borbenosti.

Kajti, ali ni kosa naše staroslavno kmetško orožje? S kosami na ramah so se pred petsto in več leti dvigali naši dedje, kmetje-puntarji nad graščine; s kosami na ramah naj vkorakajo naši kmetški fantje v novo dobo.

Kosa nam bodi izraz zmagoslavja naše mlade kmetške vojske, znak borbenosti in samozavesli našega kmetškega fanta.

Kajti brez samozavesli ni ne svobodnega človeka ne svobodnega naroda. Zato je kmetškega pokreta prva in poglavitna naloga, to samozavest našega kmetškega fanta dvigniti. Kajti samo potem bo postal enkrat tak, kakršnega si ga želi naš najvišji gospodar sam: svobodoljuben, po svojem duhu samostojen za srečno in uspešno življenje, sposoben kmet-državolovorec.

Če pa hočemo, da bo naš kmetški fant samozavesten in ponosen, ali mu nismo dolžni povedati, na kaj je lahko ponosen. Ali mu nismo dolžni povedati, ali mu naj zamolčimo, da to, na kar je lahko ponosen on, je skoraj edino, na kar je lahko ponosno vse Slovenstvo?

Kajti, ali niso njega kulturne življenske forme sploh edine oblike, ki se v njih izživlja ves narod? Njegovi odnošaji do življenja, do vere in cerkve, do rodbine in družbe, do naroda in oblasti sploh, so sploh edini, ki so izdelani in jasni torej edini kulturni, ker predstavljajo edini izkristalizirano obliko življenja.

Pravijo, da sovražimo mesto. To ni res. Toda ali imajo naša mesta svojo nohranjo podobno, svoje samostojno duševno življenje? Ali ga ima Maribor? Ali ga ima Ljubljana? Ali pomeni nam Ljubljana to, kar pomeni Francozu Pariz?

To je zaradi tega, ker je naše meščanstvo šele v ustvarjanju. Mi nimamo še naših Forsytov. Dač pa imamo našo Cankarjevo kmetško mater, poveljano v glori neizčrpne ljubezni in trpljenja, imamo našo kmetško energično gospodinjo iz »Gadjega gnezda«, imamo prelepi lip našega dekleta v Marjelicah iz »Cvetlja v jeseni«.

Podeželje — naša duša

Naša mesla obvladamo mi zgolj tehnično, kakor šofer obvlada svoj avto. Naše podeželje dušo. Celo vsaka pokrajina ima svoje specifično duševno življenje. Ima ga naša Prlekija, ima jo Pohorje, ima ga Dolenjska in Savinjska dolina, skoraj vsak srez svoje.

Zato, ako bi danes naenkrat postala cela Slovenija eno samo veliko mesto, ali ne bi z istim trenulkom bila odvzeta vsa nohranja oblikujoča moč naši slovenski kulturi? Zato je kmet narod.

Ali je torej greh, če povemo našemu kmetškemu fantu in dekletu, da je on tisti, ki čuva naš narodni zaklad; da leži središče naše narodne energije v tem našem podeželju in da je naša vas ne le fizični, temveč tudi moralni hranilec celega naroda. Kajti ves naš kulturni

in politični instinkt leži danes še v naši vasi in na njej je, da izgovori za vse nas našo »zadnjo besedo«, da najde ono socialno in kulturno formulo, ki se ima izživeti v njej naša bodočnost. To pomenijo besede našega kmetškega kralja: »da je vas vas in brez nje ni ničesar«.

Tovariši! Te tekme koscev, smo rekli, pa naj bodo tudi izraz borbenosti naše mlade kmetške generacije. Samo z mečem v roki se zavojuje nebeško kraljestvo, je zapisano. Zato nočemo defelizma, nočemo malodušja in zabavljanja. Mi ustvarjamo nov lip našega kmetškega človeka.

Doslej je bil naš narod v defenzivi, v tisočletni samoobrambi. Odslej prehajamo v napad. Dollej smo se poluhnili pred viharji, da se zopet vzravnamo, ko so odhrumeli preko nas; odslej pa gre za ustvaritev državnega naroda.

Najtežja, najusodepolnejša preizkušnja je pred nami. Gre za vprašanje, ali se je ohranila v srcu našega naroda in to je našega kmela vkljub tisočletnemu robovanju, s katerim je moral biti zvezan občutek manjvrednosti, vendar volja do gospostva, čut do herojstva in želja za žrtvijo. Za vprašanje gre, ali bomo zamogli zbuditi v naših srcih ideal Matije Gubca, Kosovske devoyke, kraljeviča Marka.

Proč z bojzljivostjo!

Samo, ako bo naš kmetški fant pregnal iz svojega srca vsak instinkt bojzljivosti, samo ako bo hotel po svojem značaju in krvi borbeno življenje, samo ako bo po svojem rojstvu pripravljen dati srčno svojo kri tudi za poslednji ogon slovenske njive, samo tedaj smo prestali biti narod hlapcev in dekel, za katerega se nas je toliko psovalo. Tedaj šele bode enkrat za vselej konec evropskega barantanja za slovensko zemljo in konec tudi naše bojzni zanjo.

Ta smisel ima današnja mlada kmetška generacija in v tej smeri se hoče izživeti.

Tovariši! Mi vam ne moremo dati ničesar, kar ni že v Vas samih. Radi tega Vas nikdar nismo ničesar učili; izrekli smo le to, kar je neizgovorjeno, v sferi instinktov že davno v Vaših srcih. In ker je to v Vaših srcih, ste tudi danes tako drzno, brez nasvefa in priprošnje in ponižnosti stopili s to tekmo pred javnost.

Tovariši!

Mi prihajamo šele v dobo priprave. Mi začnemo šele našo zgodovino, kajti živimo ob razpolju časov.

Zato, tovariši, ko boste danes kosili, vedite, da kosite travco prefeklosti, da kosite redi v bodočnost. Ni vam treba hifeli; kajti čas-kovač dela za vas. Toda na čisto in na široko pokosite preteklost zato, da boste brez njenega bremena ter pogumneje stopali v novo, v našo bodočnost; do preporeda slovenske vasi.

Napetost na Daljnem Vzhodu

Kljub zatrevanju nekaterih evropskih politikov, da do vojne med Japonci in Rusi ne bo prišlo, ali vsaj še ne kmalu, se vendar ne da tajiti, da se na obeh straneh prav odločno pripravljajo na morebitno vojno.

Posebno dobro so poučeni angleški časopisi o položaju v vzhodni Aziji, kar tudi ni čudno: v tistih krajih ne gre samo za rusko-japonsko politiko, ampak tudi za težke angleške milijarde, ki so tam naložene v različnih podjetjih.

Angleški časopisi poročajo, da je rusko pristanišče Vladivostok danes eno samo veliko vojno taborišče. Vojne ladje so stalno v pripravljenosti, na letališče pa dovažajo vedno več letal.

Na meji med Rusijo in Mandžurijo, ki je danes popolnoma v oblasti Japoncev, grade vedno nove utrdbe in kopljejo strelske jarke.

Japonci pa so imenovali posebno vojaško komisijo, ki preiskuje vse tvornice orožja na njihovo sposobnost, koliko orožja in municije morejo izdelati v določenem času.

Razprava o koncentraciji zadružništva

Pred nekaterimi ledni smo objavili resolucijo Zveze slovenskih zadrug glede koncentracije in depolitizacije zadružništva, pozneje pa se je »Gorenjec« ljuto razpisal proti tej resoluciji:

Večina Irditev v »Gorenjcu« je tako nestvarnih, da izdajajo kvečjemu pomanjkanje stvarnih razlogov in nepoznavanje predmeta. Par Irditev pa je tako neločnih, odnosno utemeljenih, da je treba na nje odgovoriti, sicer bi nepoučeni lahko mislili, da so resnične, stvari sami pa bi lahko celo škodovali.

Najprej Irdi list, da so ti zadružniki (ki so zdaj za koncentracijo in depolitizacijo) s polno paro ustanavljali izrazito strankarske konkurenčne zadruge. Nič pa ne pove niti kdo niti kajere take zadruge je ustanavljal. Dokler tega ne pove, je mogoče samo reči, da se izmišljuje, ker z velom se pač ni mogoče boriti. Dalje pravi, da so (sliki krogi) vse storili, da razbijejo razvoj konkurence in zapeljujejo članice (zadruge) v svoje interesne sfere. Tudi te Irditve ne dokaže, zato mu bomo dokazali mi, da govori neresnico. Sicer pa že samo megleno namigavanje s splošnimi opazkami, torej brez imen in podobnih dejstev lahko vsakega pazljivega bravca prepriča, da morajo biti te Irditve pač na zelo kralkih nogah.

Očividno mu je manjkalo celo izmišljenih razlogov, kajti takoj na to pravi, seveda tudi zdaj brez utemeljitve, da ni nič manjša resnica, da bo naša vas takoj zopet odvisna od tujca in oderuha, kakor hitro v centrali in s tem tudi pri zadruzi zgospodari tujec ali domači oderuh. To Irditev je mogoče v tej zvezi razumeti samo kot nesmisel ali kot hudobno napolnjenost, kajti ideja koncentracije in depolitizacije gre prav za tem, da se iz zadružništva izločijo vsi tuji vplivi. Saj »samozadružna ideologija«, ki jo zahteva gori omenjena resolucija, vendar izključuje poleg politike predvsem tudi oderuhe in tujce. Ali pa člankar sploh ne pozna zadružne ideologije. Da ne pozna zadružne zgodovine, je

dokazal s Irditvijo, da so se Čehi pri nas učili zadružništva, da so ga po dr. Krekovi zamisli uvedli tudi doma (na Češkem) in da jim niti na misel ne pride unifikacija, o kateri pa omenjena resolucija sploh ne govori. Pregledovali smo češko in našo zadružno književnost in ugotovili, da je resnica prav nasprotna, namreč da smo se Slovenci prav od Čehov učili zadružništva (brata Vošnjaka) in da je češko kmelijsko (trajajzensko) zadružništvo za dobro desetletje starejše kakor naše. Ako člankar kljub temu trdi, da so se Čehi pri nas učili, tedaj je na tem resnično kvečjemu to, da so češki klerikalci (menda na dr. Krekovo pobudo) zanesli politiko tudi v češko zadružništvo. Po svetovni vojski so namreč tudi v Pragi ustanovili klerikalci svojo zadružno zvezo. In stari češki zadrugarji so ta pojav zelo odločno obsodili. Ne zadružništva kot takega, temveč kvečjemu politično strankarskega zadružništva so se torej mogli učiti Čehi od nas, saj so tudi pri nas prav klerikalci zanesli politiko v zadružništvo, ko so prvi ustanavljali strankarske konkurenčne zadruge.

Ako ugotovimo še zadnji razlog, ki govori proti »Gorenjcu«, namreč da je »Gorenjec« navdušen zagovornik bojevnikov, onih bojevnikov, ki so že na svojem prvem shodu energično zaklicali, da mora biti zadružništvo samo narodna, ne pa politična strankarska domena; pozneje pa nekajkrat rekli, da je velik nesmisel in škoda, da sta v vasi dve istovrstni strankarski zadruzi, namestu da bi bila ena sama nevtralna.

Po vsem tem je treba iskati vzroke »Gorenjčevega« razburjanja drugje. Ker ne najdemo stvarnih, tedaj nam pač ostanejo samo politično strankarski. To domnevo potrjuje tudi dejstvo, da se sučejo okrog »Gorenjca« bivši strankarji in da v obravnavanem članku z veliko vneto zagovarja gori omenjeno strankarsko zadružništvo na Češkem. Ne za zadružne, temveč za strankarske interese gre torej gospodom okrog »Gorenjca«.

Velika kmetska manifestacija v Novem mestu

Tudi dež kmetov več ne moti. — Veličastna povorka skozi mesto. — Uspela živinska razstava in premovanje konj

Neuklonljiva dolenski organizirana kmetska mladina je pripravila za nedeljo, dne 2. t. m. Kmetski tabor v Novem mestu pod pokroviteljstvom bana g. Draga Marušiča. Zelo slabo vreme je preprečilo, da se prireditev ni mogla izvršiti v takem obsegu kot je bila zamišljena, vendar pa se je pokazala brezprimerna požrtvovalnost, zanimanje za prvo kmetsko prireditev v Novem mestu in discipliniranost v Društvih kmetskih fantov in deklet v taki meri, kot bi ob tem slabem vremenu nihče ne pričakoval.

Že sam sprejem g. bana z lepo dobrodošlico deklice v narodni noši, ki mu je poklonila cvelja in s pozdravnimi govori predsednika Pododbora tov. Cvetka Zorka, župana dr. Režka, poslanca g. Klinca in organizatorja razstave g. prof. Malaska je ob ogromni udeležbi in sponšanem navdušenju kmetskega naroda močno dvignil razpoloženje. G. ban si je v spremstvu načelnika kmetskega oddelka banske uprave g. ing. Zidanška ogledal vzorno živinsko razstavo, o kateri so se tudi drugi strokovnjaki, kot o številni in lepi dovedeni živini in konjih, pohvalno izražali.

Dopoldne so si udeleženci poleg razstave ogledali tudi kmelijsko šolo na Ormu, kjer je bil prirejen g. banu in raznim zaslonikom obed,

že se je mislilo, da bo popoldanski del program Kmetskega tabora moral odpasti, pa se je kljub dežju zbralo za povorko mnogo kmetskega naroda, kolesarjev, tesačev, koscev, grabljic, malih koscev in malih grabljic, konjenikov in okrašenih vozov. Ko se je vreme malo zjasnilo, je ob pol 3. uri odkorakala iz pred razslavnega prostora imponantna kmetska povorka s konjeniki z državno trobojnico in praporom Zveze kmetskih fantov in deklet, ter funkcionarji in godbo na čelu po Novem mestu preko mostu, kjer se je povorka obrnila in se vrnila na veselilni prostor na Loko. Ves čas, ko je ta živopisna povorka neustrašene kmetske mladine defilirala mimo rotovža, je navdušeno pozdravljala na balkonu se nahajajočega g. bana.

Na manifestacijskem zborovanju, ki ga je otvoril predsednik Pododbora Zveze kmetskih fantov in deklet tovariš Cvetko Zorko s krepkim nagovorom, je pozdravil številne zbrane pokrovitelje ban g. dr. Drago Marušič, ki je v svojem globokem govoru pozival kmetsko mladino, da kot nositeljica zdravja, zdrave morale, na započeli polji vztraja, za kar je žel silno odobravanje.

V imenu Zveze je pozdravil odbornik poslanec tov. Milan Mravlje, ki je v bodrilnih besedah razlagajoč veliko ustvarjajoče delo kmetsko

mladinskega pokrela ljudi izzval vihar navdušenja.

Zalem je pozdravil mesni župan dr. Režek, za njim pa zaslonnik Kmelijske Prosvete v Novem mestu g. ravnatelj Mervič, ki je poudarjal potrebo sodelovanja izobražencev z organizirano kmetsko mladino. Kol zadnji govornik je g. ing. Ivo Zupanič, ravnatelj Kmelijske šole na Ormu, poudarjal potrebo strokovne izobrazbe kmetske mladine, ker le na ta način bomo usposobljeni ustvarjati boljšo bodočnost.

Po zaključku zborovanja je številna belokranjska skupina v slikovilih narodnih nošah zaplesala svoje kolo, ki je bilo uvod za kmetsko veselico, ki se je nato vršila.

Pri tekmovalju okrašenih vozov so prejeli prvo nagrado belokranjski tovariši, drugo Društvo kmetskih fantov in deklet iz Golne vasi (kovači) in tretjo Društvo kmetskih fantov in deklet iz Straže (terice), o razdeljenih nagradah pri premovanju živine in konj pa bomo poročali drugič.

Kako „gospodari“ tuji kapital

O tujem kapitalu, ki ga ni malo tudi pri nas, smo imeli že večkrat priložnost napisati kakšno besedo, da opozorimo vsaj pošteno javnost na žalostne posledice ogabnih gospodarskih metod, kakršnih se poslužuje tuj kapital v naši državi. Poleg naših so se oglašali tudi še drugi glasovi, a kakor kaže, so vsi ostali »glas vpijočega v puščavi...«

Tuji kapitalisti so se vrgli po vojni zlasti na slovanske države, ki jih smatrajo za nekake svoje kolonije, kakor jih imajo v Afriki ali kdo ve kje. Naravnost neverjetno je n. pr. izkoriščanje domačinov-delavcev in izkoriščanje države od strani tujega kapitala na Poljskem, kjer je ta debela »afera« zavzela tak obseg, da se je na njej prejšnje politično poljsko-francosko prijateljstvo razkadilo v prazen nič in da je prišlo namesto tega do pogodbe med Poljsko in Nemčijo. Stvar pa je taka:

V bližini poljskega glavnega mesta Varšave leže največje tekstilne tvornice na Poljskem, znane pod imenom »Zyrardove tovarne«. Dokler je (pred vojno) vodil to podjetje nemški inženjer Dietrich, je šlo vse gladko, ker Dietrich ni bil samo podjetnik, ampak tudi človek, ki je imel za svoje delavce tudi nekaj srca.

Po vojni je pa prišlo podjetje v poljske roke. Ker pa Poljaki po vojni niso imeli denarja, so morali podjetje prodati in fabrike so prišle v roke francoskih vojnih dobičkarjev bratov Boussac (reci Busák).

Sedaj pa se je začela v podjetju silna strahovlada. Socialne dajatve so takoj ukinili, delavske plače znižali na sramotno »višino«, v tovarni so uvedli ogaben sistem ovaduštva in še ogabnejši sistem priganjaštva. Kar so delavci zaslužili, so jim pa nazaj pobrali v fabriških konzumih in kantinah.

Poljsko časopisje seveda na vse to ni molčalo in poljski listi so objavili vsak dan strahotnejše stvari o krivih bilancah, o zatajevanju pravih dohodkov itd. Temu pritisku javnega mnenja se vlada ni mogla trajno ustavljati. Francoski diplomatski zastopnik je sicer skušal rešiti, kar bi se rešiti dalo, toda poljska vlada je ostala trdna — sledila je uradna preiskava, ki je imela za posledico, da so naložili podjetju denarno kazen v znesku 100 milijonov dinarjev, dva ravnatelja pa so zaprli.

Preiskava, ki se je pa nadaljevala, je prinašala vedno nove umazanije na dan, s katerimi se bo še pečalo državno pravdnštvo...

Tako »gospodari« tuj kapital v deželah, ki jih smatra za svoje kolonije!

**Kmetska mladina, naročaj in čitaj
svojo edino mesečno revijo »Grudca!«**

Ob članku gospoda Kukovca

V 33. številki »Preloma« je g. dr. Vekoslav Kukovec, bivši minister in poslanec ter poverjenik v Narodni vladi v Ljubljani, napisal članek pod naslovom »Beseda o zamrznjenih 3 milijardah«. Prečitali so mi članek drugi, prečital sem ga potem še sam dvakrat, pa ga vendarle ne razumem. Da ne bi g. Kukovcu delal krivice, vprašam še nekatere prijatelje. Odgovorov iz obzirnosti ne priobčujem. Mislim celo, da je bila redakcija »Preloma« sama v zadregi in je prejeto izšel 13. avgusta napisani članek šele 30. avgusta baš zato, ker ni bil razumljen. Ker pa je g. Kukovcu dal povod za citirani članek, kakor sam pravi, moj govor v Brežicah in ker potem še večkrat citira moje ime ter vzbuja utis, kakor da polemizira z mojimi izjavami, bi moglo to koga privedi v zmožo o mojih namelih in mojem prizadevanju. Zato smatram za potrebno sledeče konstatacije:

To kar sem govoril v Brežicah, to sem govoril že poprej v različnih varijacijah v Šmartnem v Tuhinjski dolini, v Naklem, v Savinjski dolini, Ribnici in drugod. Časopisi so več ali manj točno zabeležili. Poslušalo me je tudi več tisoč ljudi in če bi bilo kaj do vsebine mojih govorov g. Kukovcu, bi bil lahko to vsebino doznal. Konstatiram pa, da on te vsebine ne pozna in vendar piše članke. V Naklem sem precizno izjavil, da sem izstopil iz vlade v prvi vrsti zato, da se posvečim lahko svobodneje propagandi za pomirjenje političnih strasti med pristaši bivših strank, za složno sodelovanje vseh, predvsem onih, ki stojijo še molče ob strani in čakajo. Za razloge te nujne potrebe pa sem navajal pred vsem dva: padanje morale in naše denarno gospodarstvo. To da moramo rešiti samo vsi skupaj, samo s sodelovanjem vseh in da je zato potrebno pozabiti preteklost in sestiti za eno mizo na skupno delo. Glede prve točke sem navajal tudi detajle, iz katerih je razvidno, da je mogoče to reševati in popravljati samo s široko avtoriteto celega naroda, z močno slovo in krepko sodelavo vseh. V

pregledu druge točke pa sem dokazoval, da ne moremo iz težke situacije in preko 3 milijard zamrznjenih vlog, če najpoprej ne odstranimo napake, ki so naše, ki smo jih sami zakrivali in ki jih je mogoče popraviti samo z dobro voljo vseh, nikoli pa ne s silo, ali od zgoraj, bilo na diktat ali z zakonom. Govoril sem, da je nujno depolitizirati zadrugarstvo, predvsem kreditne zadrugne in vse ostale denarne zavode, zmanjšati število na mero potrebe in tako zopet vrniti zaupanje vanje. Zaupanja v denarne zavode ne more nihče drugi povrniti, nego mi vsi skupaj. Napačno je čakanje na čas, na vlado in ne vem na kaj še. Vlada ne more dati denarja ali če bi ga tudi mogla, kaj bi zaleglo recimo pol milijarde, če ni vrnjeno zaupanje? Nič! Čez tri dni smo tam, kjer danes! In ali bo mogoče še kdaj vzdrževati v enem sodnem okraju po 5—18 posojilnic, ki naj krepko delujejo in prospevajo?? Za vse to pa je potreben sporazum, pristalek na svobodno voljo vseh prizadetih in poklicanih! 80% dela čaka samo nas in če smo to izvršili, bo morala tudi vlada priti s svojimi 20% na pomoč!

Kot predpogoj za tako delo pa je potrebno pomirjenje, za pomirjenje potrpljenje, odpuščanje, brisanje preteklosti, ne zmagovalcev ne premagancev, popravljane napake brez rekriminacij in najglavnejše: enoten pogled v bodočnost. V taktičnem oziru pa je absolutna potreba lojalnosti in poštenja, medsebojno spoštovanje, nesebična požrtvovalnost in niti sence demagogije in politične špekulacije.

Tako govorim in delam, tako sem bil sklenil že v lanskem oktobru in to zaupal svojim najboljšim prijateljem, pozneje tudi merodajnim krogom v Beogradu. Vsa poštena slovenska javnost odobrava moje napore in moja prizadevanja. Kako me je moralo pač začuditi, ko sem pomislil, da je morda g. Kukovec tudi pri listih, ki mu taka politika ne ugaja!

Ivan Pucelj.

Kdo ropo našo zemljo?

»Življenje je boj in ne nedolžna igra.« Ta prislovica ni nastala iz dolgega časa in naš kmetovalec to resnico prav britko občuti. Občuti prav vsled tega, ker komaj obvlada to bojno pozorišče v domačem kraju, kjer se praktično udeležuje; o širši gospodarski borbi pa skoraj da ni pojma. A prav od teh ofenziv, odnosno defenziv v največji meri zavisi uspešno zasebno gospodarstvo. Žalost pa je zlasti v tem, da kmetovalec — če je v takem boju postal gospodarski invalid — premnogokrat niti ne ve, kateri gospodarski organ mu je prav za prav pokvarjen ...

Poglejmo danes en sam tak primer:

Vsak kmetovalec ve, da danes gospodari z izgubo in skoro vsi že vemo, da se poleg stalnega znižanja cen našim pridelkom manjša tudi produkcija istih — pa čeprav se zemlja obdeluje vedno boljše, a tudi gnoji se z domačim gnojem v približno istih količinah kakor preje; edino uporaba umetnega gnojenja je precej padla. Malokateri poljedelec pa ugotovi, da je ta domači gnoj po kakovosti iz leta v leto slabši! Koliko se je prejšnja leta pokrmilo kupljenih močnih krmil, katerih velik del dragocenih snovi je šel neprebavljenih v gnoj in katerega kakovost je s tem dvignil v višje odstotne hranilne snovi.

V točasnih razmerah pa ni denarja za nabave močnih krmil in umetnih gnojil — vsled česar pada rodovitnost naše zemlje. Poljedelec, ki tako ljubi svojo zemljo, da se mu smrtno za-

meri vsak, ki mu hoče odvzeti le ped »k sreču priraščene« grude — je nehoče postal ropar lastnega zemljišča!

Ta pregled nam zlasti nazorno pokaže znanstvena ugotovitev. Tu namreč vidimo, da n. pr. z gotovo množino krme odvezamemo zemlji že samo toliko čistega dušika, kalija in fosforja, da je že samo tržna vrednost teh hranilnih snovi enaka tržni vrednosti krme same! To se pravi z drugimi besedami, da kmetovalec prodaja za polno vrednost le kalij, dušik in fosforno kislino — dočim apno, razne soli, dragoceni humus in druge zemeljske sestavine z vsem pripadajočim delom, davki in ostalimi obratnimi stroški oddaja svojem odjemalcu popolnoma zastonj! Če pa to krmo porabi za vzgojo domačih živali, potem pa ne prejme plačanih niti zgoraj naštetih treh najpoglavnejših hranilnih snovi. Pa tudi s tem spojeno povečano delo, večji drugi režijski stroški in riziko gre v ničevnost ...

In vendar je teh hranilnih snovi v zemlji prav tako omejena množina, kakor raznih drugih rudninskih sestavin (železa, premoga, nafte), poleg tega pa so prve celo bolj nenadomestljive kakor druge!

In kam se steka vse to narodno premoženje?

Če sledimo stvari do konca ugotovimo, da se zbira vse to prirodno bogastvo v mogočno regulirane mednarodne kapitalistične veletoke! V denar spremenjen naš dušik, kalij in fosforno kislino dajemo za razno železnino, tekstilije, galanterijo itd. Kadar pa bomo iz naše zem-

lje izsesali ves dušik, kalij in fosforno kislino, takrat bomo pač tudi sami prisiljeni zapustiti svojo dotodanjo domovino in si poiskati novo, ki nam bo še mogla nuditi naš vsakdanji kruh in ostale življenske pogoje!

Sreča v nesreči je, da večino pridelka kmetovalec porabi doma in tako zemlji s temi odpadki vrne večino odvzetih dragocenih snovi, medtem ko se jih le nekaj postopoma za vedno porazgubi.

In vendar je kljub vsemu temu treba — čimpreje tembolje — priskočiti na pomoč in v obrambo najdragocenejšega narodnega premoženja vsem treznim in dobrohotnim gospodarstvenikom. Tu se nudi nepregledno polje vsem resničnim patriotom in nacionalistom! Na tem odprtem polju neovirano rovarijo protidržavni elementi, da, tu tiči najnevarnejši sovražnik, ki preti upropastiti narod in našo mlado državo. ...!

Val. Janhar.

Sodba tujca o našem sadju

Pretekle dni se je mudil v Mariboru eden najuglednejših trgovcev s sadjem na svetu, gosp. Malthusen iz Holandske. O naši trgovini s sadjem in o našem sadju sploh je rekel:

»S sadno trgovino letos ne bo sile. Glavni odjemalec v Evropi je Nemčija in ta je obubožana. Izvozu v druge pokrajine pa so zopet na poti carinske in devizne težave ter valutne nesigurnosti. Naša trdka, ki je doslej izvozila največ jugoslovanskih jabolok na zapad ter oskrbuje predvsem prekomorske države in Nemčijo, letos zaenkrat še ne bo nakupovala. Letos imamo na Holandskem izborna sadna letina ter bomo lahko krili sami domače potrebe in še bo preostalo jabolok za izvoz. Naša jabolka gojimo na najmodernejši način, ki smo ga povzeli po Američanih. Kot v Kaliforniji so tudi pri nas jabolčne farme, kjer se jabolane gojijo še skrbneje, kot pri vas vinska trta. Vedno se okopavajo, po 5 do 6 krat letno škropijo z različnimi zaščitnimi sredstvi. Posledica je, da pridelamo sadje z najlepšo zunanostjo, ki ga tudi vzorno spravljamo, sortiramo po velikosti in teži, tako da ve vsak kupec, ki naroči zaboje jabolok te in te številke, koliko bodo ti zaboji tudi tehtali. Edino to manjka našim jabolkom: vaša zemlja in klima in radi tega se z vašimi štajerskimi glede okusa ne morejo kosati. Če bi imeli vi naše holandske sadovnjake, če bi vzgajali sadje z našo pridonostjo ter ga spravljali z našo skrbnostjo, potem nimate glede jabolok konkurenta na vsem svetu. Če boste pa letos hoteli uspeti s sadnim izvozom, potem morate posvečati vso skrb spravljanju in odbiranju jabolok ter jih čim najlepše pakirati. Na svetovnem trgu letos močno nastopajo Švica, Avstrija, Rumunija, manj Italija, Holandska in Nemčija. Konkurenca Amerike in Kanade pride šele kasneje, ker sadje tam še ni dozorelo.«

Silna eksplozija bencina

V Argentini (v južni Ameriki) in sicer v mestu Campana je pred dobrim tednom eksploziralo skladišče, v katerem je bilo okoli 150 milijonov litrov bencina. Eksplozija je porušila vsa poslopja daleč naokrog. Na pomoč je prišlo 1500 gasilcev, da bi udušili ogenj, toda njihovi napori so bili zaman.

Mesto Campana je popolnoma odrezano od sveta, ker je zgorelo poštno poslopje, tako da je vsaka telefonska ali brzojavna zveza nemogoča.

Vročina, ki jo je povzročil goreči bencin, je bila tolika, da so se topile tračnice na železniškem tiru.

Škodo cenijo na 50 milijonov dolarjev.

Kmetška mladina

Velikanske priprave za labor kmetške mladine

Ze več tednov se naša Društva kmetških ranlov in deklet z največjo vneto pripravljajo na svoj veliki dan. Vasi so se razživele kot čebelnjaki ob spomladanskem solncu. Vse giblje in dela z največjim veseljem, ko ljudi s skrbjo za čim boljše izvedbo vsega, kar bo predmet občudovanja desetisočev gledalcev. Kar ni mogoče storiti podnevi, to se napravi že pozno v noč. Naši fantje in dekleta ne poznajo nobenih ovir, tudi počitek žrtvujejo, kadar gre za proslavo tega, kar jim je najdražje: za pravico kmetškega človeka, za njegovo upoštevanje in dostojanstvo in čast kmetškega dela. Posamezne vasi naravnost tekmujejo, kdo bo poslal več koscev, grabljic, lesačev, žanjic, mlatičev, kolesarjev in konjenikov; kdo bo dal več in lepše okrašenih voz in z značilnejšimi prizori. Fantje pripravljajo vozove, žagajo, tolčejo, zbirajo, gradijo in urejujejo dobro zamišljene pripomočke za skupine. Dekleta nič manj! Nabirajo zelenje, plelejo vence, delajo zaslavice, šivajo in zbirajo za svoje prizore. Tudi naši mali ne zaostajajo. Mojslrsko si bodo izdelali male lesene kose in grablje. Vsi so navdušeni za svojo stvar.

Očelje in malere z zadovoljstvom opazujejo polek teh priprav. Vsi veseli so iznajdljivosti svojih dragih sinov in hčera. Nikjer ni slišati drugih pogovorov, kol o pripravah za mladinski labor v Ljubljani. Ta dan bo vse v Ljubljani, mlado in staro. Vsi zaljubljujejo, da kaj lakšnega še nismo doživeli.

Na slavnostnem prostoru vse mrgoli. Dovažajo se deske, trami, kolji in drug material. Poslavljajo se številni paviljoni, mize in klopi, odri, tribune itd. Vse je v skrbeh, kako omogočiti velikanski množici, ki se bo zbrala 9. septembra na slavnostnem prostoru, dovolj pregleda nad vsemi predstavami.

Nič manjši vrvež ni v pisarni Zveze. Delo se je podvajsetorilo. Dela se vsak dan kasno v noč, brez odmora. Številni odseki imajo polne roke dela. Treba je mnogo priprav, da bo slavnost tudi v tem oziru brezhibna, kajti naval, kakršen bo, ne bo smel spravili nobenega iz ravnovesja.

Tudi iz najoddaljenejših krajev so prijavljeni številni udeleženci. Zaslopana bo cela Slovenija, ki bo videla in slišala, da kmetška mladina vsalaja in si utira pot v boljše bodočnost.

★

Spominski znaki. Zveza izda za svoj jubilej lepe bronaste spominske znake, ki bodo na razpologo na predkonferenci, na rednem in slavnostnem občnem zboru, na Kongresnem trgu pri povorki in na popoldanski nedeljski prireditvi na slavnostnem prostoru pod Cekinovim gradom. Za poprej pisмено naročene znake velja cena Din 3.—, potem pa se bodo prodajali po Din 5.—, srebrni pa po Din 10.—.

Slavnostni občni zbor se bo vršil v dvorani OUIZD na Miklošičevi cesti s pričetkom točno ob 9. uri. Radi radijskega prenosa je točnost potrebna, zato se zberemo v dvorani že ob pol 9. uri, najkasneje do ¼ na 9.

Pelje kmetške himne. Pevci in pevke se zberejo po končani povorki na Kongresnem trgu v bližini tribune, kjer bo tudi godba, ob

spremljavi katere bomo skupno zapeli našo himno.

Slavnostni prostor se nahaja na Celovski cesti pod Cekinovim gradom — malo dalje od velesejma.

Polovična vožnja velja za Tabor kmetške mladine na podlagi legitimacije, ki jo na zahlevo dobite na vsaki postaji. Kupite poleg legitimacije tudi cel vozni listek, ki velja za brezplačen povratek, toda mora biti od Zveze potrjen. Potrjena o udeležbi se bodo izdajala na veseličnem prostoru.

Navodila za manifestacijsko povorko v nedeljo, dne 9. 9. m.

Zbirališče vseh udeležencev povorke se nahaja na Napoleonovem trgu in sosednjih ulicah. Vsak udeleženec se mora takoj ob prihodu javiti rediteljskemu zboru, ki bo posloval ob Napoleonovem spomeniku. Reditelji bodo vsakogar uvrstili v njegovo skupino in mu odkazali prostor, kjer mora čakati na začetek povorke. Odkazanega prostora ne sme zapustiti.

Vsi udeleženci se morajo brezpogojno porokorili odredbam rediteljev in vedno in povsod vzdrževati red in disciplino!

Čas zbiranja je določen za 9. uro dopoldne. Bodite točni! Tudi najoddaljenejši udeleženci morajo biti na zbirališču pred 10. uro!

Konjeniki! Vam je pripadla časna naloga, da otvorite čelo povorke. Prihitite zato polnoštevilni in opremljeni po navodilih Zveze. Kdor le more, naj bo v zeleni srajci ali pa v narodni noši. V povorki pazite na vrste, da boste predstavljali pravi kmetški eskadron!

Kolesarji in kolesarice! Okrasite svoja kolesa z zelenjem, cvetjem ali kako drugače, da bo pogled na vaše vrste v resnici prazničen. V povorki držite dovoljno razdaljo drug od drugega in pazite na vrste.

Kosci! Vi tvorite jedro naše vojske. Zato naj velja: Kdor se ne udeleži povorke kot konjenik, kolesar ali v kakšni drugi skupini, ta se je mora udeležiti kot kosci! Dolžnost nas vseh je, da je ta skupina številna in mogočna. Zato: Kdor kmetški fant, ta kosci v povorki! Predpisana je za kosce zelena srajca. Kdor je nima, naj pride v beli srajci brez naramnic; sukniče bomo med povorko nosili na levi roki!

Grabljice! Kar velja za fante kot kosce; to velja, dekleta, za vas kot grabljice. Tudi vaša skupina mora biti najštevilnejša! Zato vse, ki niste drugod uvrščene, grablje v rokó! Obleka: naše »dečve«.

Mlatiči! Poleg koscev mora biti vaša skupina najmočnejša. Pokažite svetu, da so tudi mlatiči fantje od fare. Zato cepce na ramo! Glede obleke velja za vas isto, kar je rečeno za kosce!

Žanjice! Prihitite v svojih »dečvah« s srpi v rokah. S pesmijo na uslihi dajte veselja žetvi svojega dela!

Deca! Starši in vzgojitelji, privoščite svojim mladim, da se udeleže povorke in se s svojimi starejšimi brati in sestrami radujejo praznika kmetškega dela! Pomagajte jim pripraviti majhne lesene kose, majhne grablje ali kakšno slično orodje! Preskrbite jim v vsaki vasi velik voz, naložite jih, dajte jim starejšega, skrbnega spremljevalca ali spremljevalko, ki bo nanje pazil in jih varno zopet pripeljal domov. Naj njihovo otroško veselje in navdušenje olaja najtrša srca in vlije poguma onim, ki izgubljajo vero v bodočnost!

Skupine kmetškega dela na vozeh

Pripravite svoje vozove tako, da bo delo, ki ga predstavljal, čim bolj vidno. Ljudi naj bo na teh vozeh le toliko, kolikor jih je res neobhodno potrebno za prikazano delo, vsi drugi v povorko kot kosci ali grabljice! Bodite zlasti

Zavarovalnica Rosija-Fonsier

v Ljubljani, Komenskega ulica št. 8
sprejema takoj krajevne zastopnike

vi točno na zbirališču; v povorki in v zboru na Kongresnem trgu pa pazite na vrste in red. S seboj pripeljite krmo za konje!

Narodne noše. Pripeljite s seboj svoje matere in očete, sriče in tele, znanke in znanke, ki imajo še narodne noše, da bo življenje naše vas: v povorki pestro in živo! Tudi deca v narodnih nošah daje nad vse ljubko sliko!

Narodne noše naj hodijo v povorki peš razen onih, ki tvorijo skupine na vozeh, kakor n. pr. kmetška ohcel in slično.

Godbe in harmonikarji dvignejo dobro razpoloženje. Zato ne pozabite jih vzeti s seboj!

Navodila za uporabo polovične voznine

Vsakdo, ki se hoče poslužiti polovične voznine, se mora ravnati po sledečih navodilih:

1. Na odhodni postaji kupi celo karto do Ljubljane, obenem pa tudi posebno legitimacijo (rumene barve). Na postaji povej, da potuješ na kmetški tabor, za katerega je dovoljena polovična vožnja. Postajna blagajna bo pravilno žigosala karto in legitimacijo.

Legitimacija, katero moraš kupiti poleg karte, stane Din 5.—.

2. V Ljubljani ne smeš pri izhodu vratarju oddati niti karte niti legitimacije.

3. Na veseličnem prostoru v Ljubljani bo podpisani odsek žigosal legitimacijo in s tem potrdil, da si se udeležil proslave.

4. Pri odhodu iz Ljubljane moraš dati tudi žigosati legitimacijo pri postajni blagajni, še popreje pa se moraš podpisati na legitimacijo samo.

Tako opremljena legitimacija Ti služi za brezplačen povratek domov.

Železniški kontrolni organi so dolžni točno paziti, da je vse v redu, in zato postopaj natančno po gornjih navodilih; s tem se izogneš nepotrebnim nevarnostim!

Hrana.

Odsek je preskrbel znižano hrano vsem onim, ki so se pravočasno prijavili.

Košilo, obilno in tečno, stane Din 4.— za osebo, ravno toliko pa tudi večerja.

Na kosilo in na večerjo gremo skupno pod vodstvom reditelja, kateremu se moramo brezpogojno pokoravati, ker on odgovarja za red in disciplino.

Stanovanje.

Tudi prenočišča je preskrbel odsek onim, ki so se pravočasno prijavili. Natančnejša navodila prejmejo prijavljenci na zborovanju.

Shramba prtljage.

Oni udeleženci, ki prispejo že 8. septembra v Ljubljano, lahko shranijo svojo prtljago (kovčke, orodje itd.) v Kolodvorski ulici št. 7 — pri Ekonomu. Zglasijo naj se pri skladiščniku g. Kavčiču, ki ima svoje stanovanje v hiši.

Stanovanjsko-prehranjevalni odsek.

★

Poziv!

Krško. Dne 15. avgusta t. l. ob priliki kmetškega praznika je eden izmed udeležencev posodil nekemu, ki je poznan, nalivno pero, ki ga pa ni vrnil. Poziva se ga, da ga vrne, da ne bo imel neprijetnih posledic, na naslov: Anton Gliha, Krško.

Sprejem v Zadrugi tečaj v Ljubljani

Na Državni trgovski šoli se vrši vsako leto zadrugi tečaj, ki traja od srede oktobra do velike noči.

V tečaju se vzgajajo voditelji in drugi funkcionarji zadrug. Poučuje se slovenski jezik, računstvo, lepopisje, gospodarski zemljepis, knjigovodstvo, zadrugištvu, pouk o vodstvu zadrug, zadrugištvu in trgovsko pravo.

Tečaj sprejema mladeniče, ki se dovršilo 16. leto, vsaj ljudsko šolo in ki ostanejo na domu ter hočejo delovati v domačih zadrugah.

Tečaj je velike važnosti tako za vzgojo zadrugištvu delavcev, kakor za vzgojo naših kmečkih mladeničev vobče, ker jim nudi potrebno izobrazbo, brez katere dandanes ne morejo več uspešno gospodariti.

Kdor hoče obiskovati tečaj, mora prositi za sprejem. Prošnjo za sprejem lahko naslovi na Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani in ji priloži krstni ali domovinski list in zadnje šolsko izpričevalo. V prošnji mora povedati tudi, če je podpora pogoj za obiskovanje tečaja in koliko podpore mu bo dala njegova domača zadruga.

Kdor želi prejemati tudi podporo in misli, da ima pravico do nje, mora vložiti tudi prošnjo na bansko upravo, oddelek za kmetijstvo, ki daje podpore. Banska uprava podeljuje podpore prosilcem, ki v prošnji utemeljijo, da so podpore vredni in potrebni. Poleg tega mora vsebovati prošnja na bansko upravo tudi naslednje:

1. točen naslov prosilca; 2. očetovo (materino, če oče ni živ) ime; 3. rojstni datum in kraj; 4. izjavo, pri kateri zadrugi hoče delovati; 5. izjavo, koliko potrebuje podpore na mesec; 6. izjavo, da bo podporo vrnil, če jo bo banska uprava zahtevala v primeru, da v teku 5 let ne bo hotel sodelovati pri nobeni zadrugi.

Prošnjo na Zvezo je treba vložiti najpozneje do 25. septembra.

Stroški šolanja znašajo: Vpisnina Din 20.—, učila Din 200.—. Stanovanje in hrana pa se dobi za 400 do 600 Din na mesec. Tretjino do polovico teh stroškov navadno krije podpora.

Kongres agronomov

V Ljubljani so zborovali te dni naši agronomi in razpravljali o reorganizaciji naše poljedelske službe. Zborovanju je prisostvoval tudi ban dr. Marušič. O zborovanju bomo poročali podrobnejše prihodnjic.

Obrtniška zborovanja v Ljubljani

Preteklo nedeljo sta bili v Ljubljani dve obrtniški zborovanji: eno v hotelu »Miklič«, drugo pa v unionski dvorani.

Zborovanja v »Unionu«, kjer so se sestali zastopniki »Društva jugoslovanskih obrtnikov«, se je udeležil tudi minister Pucelj, ki je v svojem govoru naglasil, da je kriza poleg kmetov najhujše zadela male obrtnike. Govorec o možnosti rešitve malih obrtnikov je poudaril, da se morajo obrtniki zanašati v prvi vrsti le na sebe in na svojo slogo in nihče nima pravice kratiti obrtnikom pravico do svobodnega združevanja, da zastopajo svoje stanovske koristi po svojem preudarku.

Po govori obrtniških zastopnikov iz vseh delov države so sprejeli daljšo resolucijo, v kateri naštevajo svoje upravičene želje in zahteve.

V stvari shične resolucije so sprejeli tudi obrtniki na zboru pri »Mikliču«.

Dopisi

★

Grosupeljska kotlina zopet pod vodo

Komaj so ljudje pozabili lanske jesensko povodenj, ki je spremenila celo dolino v jezero iz katerega se je dvigal samo Kopanj s cerkvico, da smo imeli drugi Bled, že je prišla nad nas zopet ujma, ki je uničila v vsej dolini letošnje pridelke.

Pretečeni teden se je utrgal nad Grosupljem oblak in voda je v kratkem času nastopila tako visoko, da niso mogli niti ljudje iz postaje domov, ker je bila cesta pred postajo vsa pod vodo. Deževje pa ni ponehalo in je deževalo nato še vso soboto, nedeljo in ponedeljek, tako so sedaj zopet vsi travniki in njive s pridelki pod vodo. S tem so uničeni vsi pridelki na nižje ležečih njivah, dočim je v višjih krajih pobila toča, ki je tudi razsajala pred par dnevi po tej dolini.

Kmet s strahom in obupom zre zimi v obraz, saj ni pridelal lanske leto, dočim je letošnja ozimina segnila in je moral spomladi zaradi neprestanega deževja dvakrat saditi krompir in posejati v drugič njive. Rezultat letošnje jeseni pa je, da so mu kleti polne vode mesto živeža.

Nujno se obračamo do oblasti, da že enkrat uredi tudi v naši dolini hitrejši odtok vode, razširi podzemski tok Krke, za katerega je bilo že toliko denarnih žrtev, a niso prinesle do danes nobenih uspehov. Enako pa prosimo direkcijo drž. železnic, da napravi skozi železniški nasip na progi Grosuplje—Mlačevo več odtokov, ker zaradi pomanjkanja istih zadržuje nasip vodo in povečuje že itak veliko škodo posestnikom.

Tudi na merodajne politične predstavnike se tem potom obračamo in jih nujno prosimo, da se tudi oni zainteresirajo za to zadevo. Naš kmet je sit samih komisij, ki hodijo leto za letom glede regulacije vode, dočim se s sistematičnim delom ne prične.

★

Tomišelj pod Krimom. V noči med 26. in 27. avgustom je bilo tu tako deževje, da je hudournik Iška prestopil bregove. V dopoldanskih urah je hudournik Iška poplavljal vas Strahomer, kjer so imeli vodo v vseh hišah. V Vrbljenjih in Tomišlju so bila v vodi vsa gospodarska poslopja. Voda je ponovno odnesla letos nov občinski most v Strahomerju. Istotako je voda uničila občinski most na bivši banovinski cesti Tomišelj—Lipe kot tudi več drugih mostov. Razrušen je tudi letos narejen jez v dolžini 50 m pri vasi Strahomer. Tudi drugod so spet porušeni in pretrgani bregovi in jezovi. Od Vrbljenj proti Brestu je tekla voda čez polje kot samostojen del hudournika. Voda je naredila ogromno škodo na polju in travnikih. Ljudje s strahom gledajo v prihodnost, saj so morali letos celo po trikrat saditi krompir, koruzo in druge kulture — sedaj pa je iste uničila tik pred pospravljanjem voda. Ozimino pa je v veliki meri uničil čez 100 dni ležeči sneg v pretekli zimi. Pšenice tukajšnji posestniki niso pridelali niti za seme. Prav vsako leto nam hudournik Iška zagode isto pesem. Škoda, katero povzroča hudournik vsako leto, presega že milijone. Apeliramo na merodajno oblast, da odredi že dokončno regulacijo tega hudournika, ker le z regulacijo se bo preprečilo nadaljnje uničevanje.

Tomišljan.

Grosuplje. Električni tok, ki je bil napeljan že lansko leto iz Velenja do Grosuplja, bo v kratkem napeljan do Kočevja. V to svrhu so začeli pretekli teden pri nas z zidavo transformatorja, ki pa bo do konca tega meseca dograjen, istočasno pa potegnjena žica iz Kočevja do Grosuplja. S tem bodo dobili vsi kraji od Grosuplja do Kočevja tako težko pričakovano električno silo, ki bo služila ne samo v svrhu razsvetljave in industrije, ampak tudi kot pogonska sila pri kmetijstvu. Pobuda te napeljave je izšla od kraljevske banske uprave in ji izrekamo na tem mestu vso našo zahvalo, da je pokazala interes tudi za našo Dolenjsko, ki je bila po vojni zelo zapostavljena, tako v gospodarskem kakor tudi v tujsko-prometnem oziru. — Občini Grosuplje pa stavimo sledeče javno vprašanje: Pred dobrimi desetimi meseci je občina napeljala po vasi Grosuplje javno električno razsvetljavo, ki je pa po notici v dnevniku »Jutru«, v kateri se očitava občinski upravi nepravilno prižiganje iste — popolnoma prenehala. Doznali smo, da je sedaj prevzel prižiganje in ugaševanje iste g. Ivan Rus, vendar pa prosimo g. obč. odbornika Javornika Franca iz Grosuplja, da nam pove, kdo bo plačal stroške za porabo toka, ker je iz neznanih vzrokov gorela dne 15. julija luč celo noč. Kot znan dober ekonom, bi moral pač vedeti, da je tudi občinsko gospodarstvo potrebno vse pažnje pri varčevanju — eventualne kaprice bi lahko vsekakor izostale, ker umestna kritika je povsod dobrodošla. Istočasno prosimo, da vodovodni odbor, odnosno oseba, ki vodi nadzorstvo nad zapiranjem in odpiranjem vode, obvesti prizadete stranke, kdaj se voda zapre, pa najsi bo to v katerikoli svrhu. — Z odlokom kraljevske banske uprave bo pregledoval v tukajšnji zdravstveni občini meso in živino tuk. ban. zdravnik, kar je treba v vsakem oziru samo odobravati, ker se bodo s tem preprečile morebitne nepravilnosti in nerednosti.

Novice

★

50 milijonov dinarjev znaša škoda, ki so jo letos povzročile dosedanje povodnje. Tej nesreči se pridružuje še slaba letošnja letina, tako da bo treba napeti res vse sile, da bomo to nesrečo preboleli.

Devet nevarnih vlomilcev, ki so doma večinoma iz Bosne in ki so pokradli ljudem za 50.000 dinarjev blaga, je te dni zaprla ljubljanska policija. Ti nepridipravi prihajajo k nam z izgovorom, da »iščejo delo«, a kakšno »delo« iščejo, je pokazala policijska preiskava!

Ponarejeni kovanci po 10 dinarjev so se pojavili v ljubljanski okolici. Ljubljanska policija domneva, da se mora v sami okolici nahajati tudi »kovačnica«. Ljudje naj bodo previdni!

Kravo je ukradel neznan tat brezposelnemu kočarju Filipu Razpotniku na Posetju pri Trbovljah. Naslednjega dne pa so že staknili kravo s teletom vred, ki ga je krava imela ponoči.

Gospodinja se večkrat sramuje, ko vidi kako črna je voda, ki je v nji oprala perilo, mesto da bi bila vesela. Saj je temna voda samo dokaz, kako temeljito je očistilo perilo Zlatorogovo milo. Obilna, gosta in nežna bela pena, ki jo daje Zlatorogovo milo, prehaja namreč pri pranju skozi tkanino in ji vzame vso nesnago. Zato je pravilen ljudski olas, ki veli: »Le Zlatorog milo da belo perilo!« To milo je res dobro in — domače. Priporočamo ga!

Ves potek slavnosti 9. t. m. ob priliki 10 letnice Zveze kmetov in deklet

bo prenašala ljubljanska radio postaja tako, da bodo prišli tudi oni, ki se osebno ne bodo mogli udeležiti slavnosti, na svoj račun.

Nova tovarna za sukno v Mariboru, last g. Rosnerja, je začela te dni obratovati. Podjetje se bo v doglednem času še znatno povečalo.

Čebele so pobesnele nekemu čebelarju pri Ptujju, ker jim je prezgodaj vzel med. Divje čebele so napadle na sosednem dvorišču psa in več kokoši in so vse tako opikale, da je žival poginila. Tudi več ljudi so napadle, da so morali iskati zdravniško pomoč.

Velikega morskoga soma (morskoga psa) so vjeli ribiči v soboto pri Grabovem blizu Kraljevice. Žival je bila dolga 8 metrov in je tehtala več ton. Ribiči so se mučili 3 ure, preden so ga spravili na kopno.

33.000 dinarjev v eni noči je zapravlil neki Matič v Subotici. Poneveril je tvrđki, kjer je bil zaposlen, 50.000 Din; ko so ga pa naslednjega dne prijeli, so našli pri njem le še 17.000 Din — ostanek, 33.000 Din, je v eni noči zabil.

Kathreiner Kneippova sladna kava je s svojo kakovostjo in izdatnostjo nenadkriljival Pazite na tovarniški znak!

Neurje na Krškem polju. Hude nevihte, ki so divjale pred 2 tednoma na več krajih, tudi Krškemu polju niso prizanesle. Mesto Krško sicer ni posebno trpelo, toliko hujše pa je bilo v okolici, kjer sta voda in toča napravili občutno škodo. Najbolj so prizadete vasi Žadovinec, Jelše ni Vihre, kjer je vihar razmetaval težke deske na več metrov daleč, čebelnjake pa je skoraj vse podrl. Vinorodni kraji k sreči niso preveč trpeli.

Nenavadna železniška nesreča. Na klancu pred Radovljico sta skočili iz tira v torek preteklega tedna dve lokomotivi, ki sta vlekli vlak v klanec. Obe lokomotivi sta se nagnili na isto stran, drevje ob pobočju pa je preprečilo, da nista padli v Savo in potegnili celega vlaka za seboj. Tudi človeških žrtev ni bilo; samo oba kurjača sta bila laže ranjena. Progo so popravili že v enem dnevu.

V deročo Dravo je padel te dni 30letni posestnik Anton Križaj iz Kamnice, ko je lovil iz vode les, ki ga Drava nosi s seboj skoro ob vsakem deževju. Križaj se je nad vodo preveč sklonil in padel v Dravo. Ker je imel na sebi težak plašč, ni mogel plavati in je utonil.

Davčne oprostitve zaradi 9 ali več otrok. V ljubljanski okolici je bilo preteklo leto 875 davčnih obvezancev, ki so bili deležni zakonitih davčnih olajšav. Letos pa je zaradi pooprstitve omenjenih določb takih davčnih obvezancev v ljubljanski okolici le še 282.

Tihotapstvo z gumijem. Na gumi je naložena precej visoka carina. To okolnost so izrabili neki trgovci na Sušaku, ki so naročali blago iz Italije, blago pa je bilo spravljeno v debele omote iz gumija. Gumi so trgovci prodajali z lepim dobičkom dalje, dokler jim ni prišla na sled carinska oblast.

Otrok je padel v jamo. Na Kosišah v Kamniški občini je padel v jamo za napajanje živine dveletni sinček posestnika Jagodica. Ko so otroka potegnili iz jame, je bil že mrtev.

»Divji ribiči.« V potoku Studenčnica blizu Dragomlja pri Ljubljani so neznan »ribič« iz Domžal lovili postrvi z dinamitom in uničili skoro ves ribji zarod. Kakor pa kaže, bodo »ribiči« te postrvi precej drago plačali.

Koliko jabolčk smo izvozili doslej? Po uradnih podatkih smo doslej izvozili iz naše banovine 417.000 kg jabolčk in 4000 kg hrušk. Skupni izvoz znaša torej le okoli 40 vagonov, dočim imamo na razpolago okoli 300 vagonov sadja za izvoz.

Nov premogovnik. Na Muljavi pri Št. Vidu pri Stični so začeli kopati premog. Premog je izboren; ker pa tudi do železnice ni daleč, vtegne podjetje uspevati.

Most čez Krko pri Dvoru bodo začeli v kratkem graditi, in sicer na istem mestu, kjer je stal stari most, ki ga je lani voda odnesla. Most bo veljal 78.000 Din.

50dinarski ponarejeni kovanci so se pojavili ob avstrijski meji. Baje so izdelani v Avstriji.

Dvodnevni tečaj za konserviranje sadja in zelenjave se vrši dne 21. in 22. septembra t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Udeležbo je javiti z dopisnico do 20. septembra ravnateljstvu šole.

Razno

*

Velika balkanska banka

Dunajski časopisi poročajo, da se bo po prizadevanju predsednika turške republike Kemalpaše ustanovila velika »Balkanska banka«, ki bo financirala vse trgovske posle med balkanskimi državami in zapadno Evropo. Sedež banke bi bil v Carigradu ali v Solunu, drugi sedež pa na Dunaju. Kapital bi zbrale balkanske države in zapadno-evropski kapitalisti.

Italijanski kralj obišče Pariz

Francoski časopisi poročajo, da bo italijanski kralj v kratkem obiskal Pariz. Ta obisk tolačijo kot potrdilo, da sta se obe državi že znatno zblížali. Prijateljstvo med Italijo in Francijo bi bilo velikega pomena tudi za našo vnanjo politiko.

Ogromna stavka v Ameriki

V soboto se je pričela v Zedinjenih državah ogromna stavka tekstilnih delavcev. Stavki so se pridružili tudi delavci sorodnih podjetij, tako da počiva skoro poldrug milijon delavcev.

Z božjo pomočjo.

Danes nič več! Odpočiti se hočem pošteno, da bom z božjo pomočjo prvi v nedeljo na tekmi tesačev, ki jo priredi Zveza kmetijskih fantov in deklet pred Cekinovim gradom v Ljubljani.

Naš pravi domači izdelek!

Po svetu

Naval beračev na Dunaj. Te dni so otvorili na Dunaju jesenski velesojem. To priliko so hoteli izkoristiti berači iz vseh avstrijskih dežel, da obiščejo Dunaj, kjer so pričakovali od tujcev bogatih daril. Policija je pa za te načrte zvedela in je priredila velik lov na berače. Prijeli so jih v enem dnevu nekaj sto. Da pa beraško nadlego odpravijo, so sklenili stare in onemogle berače poslati v njihove občine, mlade beraške špekulante pa bodo združili v posebnih delavskih oddelkih, ki bodo izvrševali razna javna dela.

Konec izvoščkov. Izvoščki ali fiakerji so v velikih mestih že prav redki, ker je konje izpodrinil avtomobil. V Berlinu je komaj še 50 izvoščkov.

»Staro mesto« v Trstu podirajo. Zloglasno »stara mesto« v Trstu, kjer je bilo leglo vseh mogočih bolezni in centrala tržaške nemorale, so začeli podirati, da zgrade na tem prostoru popolnoma nov del mesta. Dela izvršujejo počasi, da si bodo mogli reveži poiskati pravočasno nova stanovanja.

Svojo armado bodo povečale Združene države od 118.000 na 165.000 mož.

Avtomobili v Nemčiji. V prvi polovici leta 1934. so izdelali v Nemčiji 70.480 avtomobilov. Lani so jih izdelali 42.290. Motornih koles pa so izdelali v isti dobi 42.000.

Tobačni monopol v Bolgariji. V Bolgariji imajo 32 tobačnih tovarn, ki predelujejo tobak na svoj račun in v svobodni konkurenci. Vlada pa je sedaj sklenila, da bo vse tobačne fabrike odkupila in vpeljala tobačni monopol.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana

Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopu)

Brzovjake: Kredit Ljubljana - Telefon šte.: 37-83, 37-84, 37-85; interurban: 37-81, 37-82

PETERSON INTERNATIONAL BANKING CODE

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valuf, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepozit i. t. d.

Sneg v Franciji. V noči od sobote na nedeljo je po severni Franciji padlo precej snega. Snežilo pa je tudi po nekaterih južnih krajih. V južni Franciji so razsajali tudi hudi viharji, ki so ruvali drevje in razkrivali strehe. Tudi telefonske in brzojavne proge so močno poškodovane.

Življenje v Franciji bo cenejše. Francoska vlada je pozvala vse uradne organe, naj pritiskajo na trgovce z živili, da znižajo cene. Pritisk je zalegel in trgovci so se udali, tako da bo življenje na Francoskem zopet znatno cenejše. Vlada računa, da bo mogla na ta način znižati plače nameščencev, in vsled tega znižati tudi državni proračun.

Protj nočnemu hrupu. Angleški prometni minister je ukazal, da ne sme nihče dajati ponoči od polnoči naprej pa do sedmih jutraj nikakih hrupnih znakov na cesti (n. pr. s trobili pri avtomobilih itd.). Prvi dan tega poskusa se je sijajno obnesel. Pešci so bili nekoliko previdnejši, vozniki pa so vozili počasneje in tako niti v Londonu ni bilo nobene nesreče.

Silne povodnji v Indiji. Reka Ganges, ki jo Indijci imenujejo »svetoc«, je vsled hudih naličevov prestopila bregove in voda je zalila cele pokrajine. Voda je odnašala cele vasi in vsa živina je poginila, ponekod pa je potonila polovica prebivalstva. Vlada je poslala na pomoč mnogo ladij in močne oddelke pionirjev.

Zaroka angleškega princa. Angleški princ Jurij, četrti sin angeškega kralja, ki biva sedaj v Bohinju kot gost princa Pavla, se je te dni zaročil z grško princezino Marino, sestro so-proge princa Pavla.

Rovi in okopi so zastareli, pravijo ameriški vojaški strokovnjaki, ki so mnenja, da se bodo v bodoči vojni čete samo premikale. Odločeval ne bo več rov, ampak hitrost pri premikanju čet. Zato bodo opremili ameriško armado s čim več avtomobili za prevoz pehote, topništva in letal.

Kitajski tolovaji so napadli vlak. Na južnomandžurski progi so kitajski tolovaji napadli osebni vlak, ki so ga spremljali japonski vojaki. Med tolovaji in vojaki se je vnela huda borba in tolovaji so pomorili okoli 30 Japoncev. Ta napad je politično napetost med Rusijo in Japonsko močno poostiril.

Prebivalstvo poljskega glavnega mesta Varšave znaša po najnovejšem štetju 1.207.313 oseb.

Velike letalske manevre nad Parizom so priredile pretekli teden francoske vojaške oblasti. Nad mestom se je zbralo nad 500 letal. Napadalni oddelek je dokazal, da je proti napadom v zraku popolna obramba »nemogoča«, kar bo dalo seveda povod za nabavo novih vojnih letal.

Radio

PROGRAM RADIJSKE ODDAJNE POSTAJE LJUBLJANA

Nedelja, dne 9. septembra, 9:00: Prenos iz dvorane OUZD: Proslava 10letnice obstoja Zveze kmečkih fantov in deklet. — 16:00: Pomen in potrebe knjigovodstva (Jamnik Alojzij). — 19:40: Južna Srbija.

Ponedeljek, dne 10. septembra, 19:30: Nastanek apnencev (Peterlin Alojzij).

Torek, dne 11. septembra, 18:00 O volji (Pero Horn).

Sreda, dne 12. septembra, 18:40: Čudežne dogodivščine strica Gašperja (Valo Bratina). — 19:30: Pot v Jonsko morje (Davorin Ravljen).

Četrtek, dne 13. septembra, 22:00: Čas, poročila, harmonika solo, g. Breznik.

Petek, dne 14. septembra, 18:00: Onstran Gorjancev (Vladimir Regally). — 20:00: Saksofon solo, Miloš Zihelr. Vmes poje gdč. Ivica Cankarjeva operetne pesmi.

Sobota, dne 15. septembra, 18:30: Slike iz narave (Joža Herfort). — Zabavni feljtoni (Niko Pirnat).

Sejmi

9. septembra: v Lukovici, Vrhu, Bušehi vasi, Vel. Laščah, Gradacu.
10. septembra: v Črnem vrhu, št. Vidu pri Stični, Loškem potoku, Vinici pri Črnomlju, na Bregu pri Ptuj, v Puconcih.
11. septembra: v Kamniku, v Šmartnem pri Liti, v Senožečah.
12. septembra: v Čermošnjicah, Vel. Mrašovem, Loki pri Žusmu.
13. septembra: v Dobovi.
14. septembra: Žužemberku, Ptuj, Petrovčah, Rogatcu, Vitanju, Mangi, obč. Golobinjek, št. Janžu okr. Slov. gr.
15. septembra: v Vel. Brusnicah, v Loki pri Zid. mostu, Banji Loki, Zdolah, obč. Pleterje, št. Janžu pri Dravogradu.

Valute

1 ameriški dolar	Din 33-40
1 nemška marka	Din 13-30
1 švicarski frank	Din 11-10
1 angleški funt	Din 170—
1 francoski frank	Din 2-24
1 češkoslovaška krona	Din 1-41
1 italijanska lira	Din 2-92

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1934, se mora do nadaljnje odredbe dodati še 28% na ime »prima«.

Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8—dinarjev.

Vrednostni papirji

2½% Vojna škoda	Din 346—348
7% investicijsko posojilo	Din 71—72
7% Drž. hipotek. banka	Din 67—68
6% begluške	Din 62—63
4% agrarne	Din 40—41
7% Blair posojilo	Din 56—57
8% Blair posojilo	Din 65—66
Privilegirane agr. banke	Din 213—215

EKONOM

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani

Kolodvorska ulica 7

Telefon interurban 25-06

(v lastni hiši)

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kaša. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

Krajevne zastopnike išče

zavarovalnica proti proviziji in mesečni plači. — Ponudbe na upravo lista pod »Zasluzek«.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzojavi: »Kmetijski dom«. Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4%, brez odpovedi, po 5%, pri tromesečni odpovedi. — **JAMSTVO ZA VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. Strankam vodi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja. — **POSODILA** daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8—12½ in od 3—4½, v ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000.—. Rezerve Din 1.200.000.—.